Spiranthes cernua (L.) Rich.

door

CH. H. ANDREAS
(Botanisch Laboratorium, Groningen)

In Gorteria 1 (9), 1963, p. 97—98 werd melding gemaakt van het verschijnen en bloeien van de in de Verenigde Staten en Canada voorkomende orchideeënsoort *Spiranthes cernua* (L.) Rich. in hortus „De Wolf" te Haren (Gr.). Twee exemplaren, waarvan één in bloei, werden aldaar voor het eerst waargenomen in 1961; in 1962 waren er drie fraai bloeiende planten (lit. 1). Ook daarna is elk jaar in de nazomer bloei en zaadvorming opgetreden.

Dat de soort zich onder de thans ter plaatse heersende omstandigheden en bij de huidige werkmethodiek „thuis voelt" moge blijken uit het feit, dat in 1965 minstens 9 exemplaren werden aangetroffen, tot op een afstand van 1 m van de oorspronkelijke groeiplaats. De 3 oudste planten zijn nog wel aanwezig, verkeren echter in slechte toestand en bloeien niet meer. Daarentegen hebben nu 3 andere exemplaren mooi gebloeid en ook zaad gegeven.

Hebben zij alleen maar wat langer over hun ontwikkeling gedaan, maar behoren zij wel tot het oorspronkelijke materiaal, dat in een of andere vorm op de een of andere wijze in „De Wolf" is gekomen? Of kunnen het zaailingen zijn van de eerste planten die in 1961 gebloeid hebben? Dit zou betekenen dat de ontwikkeling van zaad tot bloeiende plant in 4 jaar is voltooid. Voor sommige orchideeën is door VERMEULEN(2) wel vastgesteld dat dit niet onmogelijk is.

Literatuur

1. CH. H. ANDREAS & B. O. VAN ZANTEN, Spiranthes cernua (L.) Rich. op het terrein „De Wolf" te Haren (Gr.). Gorteria 1 (9), 1963, p. 97—98.
2. P. VERMEULEN, Studies on Dactylorchids. Diss. Amsterdam, 1947.

in een oorspronkelijk werk. Daarom probeert hij het maar weer met een vertaald werkje, waarvoor hij de cliché's, die in het buitenland reeds zijn gebruikt, goedkoop kan krijgen. En zo blijft de cirkel vicieus...

Het leek ons nuttig naar aanleiding van het verschijnen van de beide hierboven besproken publicaties op deze zaken te wijzen. Misschien kan de vicieuze cirkel worden doorbroken door medewerking aan de vertaling of bewerking van buitenlandse boeken alleen dan te verlenen, indien òf de teksten en afbeeldingen geheel op de Nederlandse situatie worden afgestemd òf de titel en de inhoud van het boek onverbloemd duidelijk maken, dat het handelt over een algemeen of een buitenlands onderwerp. Van dit laatste is het Jupiterboek „Alpenbloemen in kleur" van PAULA KOHLHAUPT (vertaling: E. van Willigen-de Liagre Böhl) een goed voorbeeld. Ook willen wij de boekbesprekers nog eens aanmoedigen vertaalde werken extra kritisch op de juistheid van de tekst te toetsen en zich niet te snel te laten meeslepen in een bewondering van de fraaie afbeeldingen.

Tenslotte nog een nevenopmerking naar aanleiding van het opnemen van volksnamen van planten in „Weidebloemen en akkerbloemen" naast de officiële Nederlandse naam. In het begin van deze eeuw werden in de flora's nog al eens volksnamen van de planten vermeld, omdat algemeen erkende Nederlandse namen ontbraken. In 1907 is echter een lijst gepubliceerd van deze namen, door een speciale commissie samengesteld op verzoek van de Nederlandse Natuurhistorische Vereniging. Deze namen zijn nu 60 jaar in de Nederlandse flora's opgenomen en gemeengoed geworden. Het noemen van volksnamen in een beknopt boekje als „Weidebloemen en akkerbloemen" zonder redenen van etymologische of folkloristische aard en zonder plaatsaanduiding, is overbodig en zinloos, nu een ieder zonder kans op verwarring een algemeen erkende Nederlandse naam kan gebruiken.